

Aan:
Het Presidium van Provinciale Staten
van Drenthe

Assen, 29 juni 2016
Behandeld door mevrouw M. Boedeltje (0592) 36 5053
Onderwerp: Uitkomsten gesprek over verbonden partijen

Geacht Presidium,

Op 6 april jongstleden heeft een gesprek plaatsgevonden tussen gedeputeerden Stelpstra en Jumelet, beleidsregisseur verbonden partijen de heer Renes, de voorzitter en vice-voorzitter van de Commissie van Onderzoek, de heer Stel en de heer Nijmeijer, de griffier, mevrouw Buissink en Statenonderzoeker, mevrouw Boedeltje. Aanleiding voor het gesprek waren de vragen die bij gedeputeerden en ambtenaren bestaan over het interpreteren van het Protocol Verbonden Partijen (Statenstuk 2014-644 HERZIEN), op zodanige wijze dat aangesloten wordt bij de verwachtingen van PS hierover.

Naar aanleiding van dit gesprek is besloten om een vervolggelaprek te voeren om te komen tot:

- het benoemen van de belangrijkste, politiek relevante, verbonden partijen, waarover PS extra geïnformeerd willen worden
- en te bespreken welke informatie PS op welk moment zouden willen ontvangen over deze verbonden partijen, zoals omschreven in het protocol.

De afspraak om te komen tot een lijst met de belangrijkste verbonden partijen waarover PS geïnformeerd worden, is gemaakt om twee redenen. De eerste is om zo bij de belangrijkste verbonden partijen de betrokkenheid van PS te vergroten. De tweede reden is om te voorkomen dat onnodige bureaucratie ontstaat, doordat bij elk van de dertig verbonden partijen een toelichting gegeven wordt.

Het vervolggelaprek heeft plaatsgevonden op 21 juni jongstleden. Hierbij was, naast bovengenoemden, ook Gedeputeerde Bijl aanwezig. Met deze brief informeer ik u, namens de Commissie van Onderzoek, over de afspraken die tot stand zijn gekomen op basis van bovengenoemde gesprekken.

Tijdens het gesprek van 21 juni is door de aanwezigen besloten om de afspraken te hanteren zoals deze zijn weergegeven in de memo die is opgesteld ten behoeve van het gesprek van 21 juni. Deze memo is in de bijlage opgenomen. Samengevat gaat het om de volgende afspraken:

- over de negen in de memo genoemde verbonden partijen worden PS deze Statenperiode met regelmaat geïnformeerd;
- hierbij worden de werkafspraken uit het protocol verbonden partijen gehanteerd, aangevuld met de uitleg van deze afspraken zoals geformuleerd in de memo. De in de memo genoemde voorbeelden van toelichting door GS (RUD, Fonds nazorg stortplaatsen, NOM) kunnen hierbij als leidraad worden beschouwd;
- bij de overige verbonden partijen wordt geen toelichting door GS gegeven, tenzij zich politiek bestuurlijk relevante ontwikkelingen voordoen rond deze verbonden partij.

Om duidelijkheid te creëren over de werkwijze rond verbonden partijen is tijdens het gesprek afgesproken dat het protocol verbonden partijen, aangevuld met de afspraken uit de memo, zal worden geïntegreerd met de Nota verbonden partijen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
namens de Commissie van Onderzoek,

J.L. Stel, voorzitter

Bijlage: Memo 'protocol verbonden partijen' ten behoeve van het gesprek tussen de Commissie van Onderzoek en GS d.d. 21-06-2016

MEMO

Aan : dhr. Bijl, dhr. Brink, mevr. Buissink, dhr. Jumelet, dhr. Nijmeijer, dhr. Renes,
dhr. Stel, dhr. Stelpstra, mevr. de Vries.
Van : de Commissie van Onderzoek (toestelnummer: 5053, M. Boedeltje)
Datum : 17 juni 2016
Onderwerp : Gesprek uitleg werkafspraken protocol verbonden partijen van 21 juni aanstaande

Onderliggende memo diende ter voorbereiding op het gesprek van 21 juni jl. over het protocol verbonden partijen en brengt de belangrijkste verbonden partijen in beeld. Daarnaast wordt ingegaan op de door PS gewenste informatie hierbij; de werkafspraken uit het protocol verbonden partijen worden nader geïnterpreteerd. Het gesprek had met name betrekking op werkafpraak 4 uit het protocol:

Protocolafpraak 4: informatievoorziening tijdens de exploitatiefase

- PS worden jaarlijks geïnformeerd door middel van een jaarverslag en begroting van de verbonden partij. De verbonden partij gaat hierbij tevens in op toekomstige ontwikkelingen, mogelijke risico's en dilemma's.
- GS voorzien de stukken van de verbonden partij van een toelichtende notitie waarin de relatie wordt gelegd naar provinciale doelen en doelbereiking.
- Bij relevante ontwikkelingen rond de verbonden partij of het provinciale beleid (bijvoorbeeld een herijking) vindt op basis van de actieve informatieplicht van GS een extra rapportage of informatiebijeenkomst plaats.
- PS worden door GS geïnformeerd bij een voordracht voor een nieuw bestuurslid of lid van een Raad van Commissarissen.

1. Belangrijkste verbonden partijen

De belangrijkste, politiek relevante, verbonden partijen zijn afgeleid uit de evaluatie verbonden partijen¹, hieraan is Prolander toegevoegd. Dit leidt tot de volgende negen verbonden partijen waarover PS, conform het protocol verbonden partijen, regelmatig geïnformeerd zou willen worden:

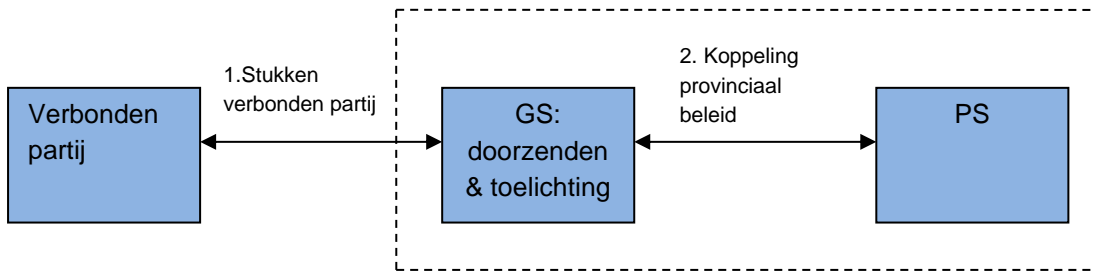
1. het OV-bureau;
2. Drentse Energie Organisatie (DEO);
3. N.V. Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM);
4. Groningen Airport Eelde (GAE);
5. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD);
6. Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN);
7. Regiovisie Groningen-Assen (RGA);
8. Prolander;
9. Water Maatschappij Drenthe (WMD).

Voor de overige verbonden partijen is een toelichting bij de begroting en de jaarstukken niet noodzakelijk. Indien sprake is van een wijziging, een actuele ontwikkeling of een evaluatie van deze verbonden partijen, bestaat bij PS wel de behoefte om een toelichting van GS te ontvangen.

¹ De evaluatie is onderdeel van 'Werkwijze Provinciale Partijen rond verbonden partijen' (Statenstuk 2014-644).

2. Informatie bij de negen belangrijkste verbonden partijen

De informatievoorziening conform het protocol verbonden partijen is weergegeven in onderstaand schema.

In het protocol verbonden partijen zijn bij de verschillende 'levensfasen' van een verbonden partij werkafspraken gemaakt tussen PS en GS. Deze werkafspraken hebben betrekking op het omkaderde deel van het schema (relatie PS-GS). De werkafspraken richten zich op de realisatie van de provinciale doelen en uitdrukkelijk *niet* op de bedrijfsvoering of de doelstellingen van de verbonden partij. De bedrijfsvoering heeft uitsluitend betrekking op de relatie tussen GS en de verbonden partij.

Onderstaande werkafspraken uit het protocol bij de exploitatiefase zijn in het schema weergegeven:

1. PS wordt jaarlijks geïnformeerd door middel van een jaarverslag en begroting van de verbonden partij. De verbonden partij gaat hierbij tevens in op toekomstige ontwikkelingen, mogelijke risico's en dilemma's. GS zenden deze informatie door aan PS;
2. GS voorzien de stukken van de verbonden partij bij de aanbiedingsbrief aan PS van een toelichting waarin, in aanvulling op de informatie van de verbonden partij, de relatie wordt gelegd naar provinciale doelen en doelbereiking. Een verbonden partij koppelt doorgaans terug op de doelen die gesteld zijn door de verbonden partij zelf. Door deze te plaatsen in de context van de provincie, worden PS beter in staat gesteld om de stukken van de verbonden partij te beoordelen, gelet op hun rol bij verbonden partijen.

Dezelfde soort werkafspraken zijn van toepassing op de herijkingsfase (evaluatie) van een verbonden partij, waarbij daarnaast aandacht uit gaat naar:

- o mogelijke noodzaak tot bijsturing als gevolg van de evaluatie;
- o het financiële kader en mogelijke bijstelling hierop als gevolg van de evaluatie;
- o de (financiële) risico's voor de provincie;
- o de sturingspositie van GS en PS in het licht van de evaluatie.

De wijze waarop de toelichting vanuit GS vorm kan krijgen, verschilt per verbonden partij. In sommige gevallen bestaat een expliciet verband met een beleidsnota en de daarin geformuleerde doelen, in andere gevallen kan een link gelegd worden met de doelstellingen uit de begroting.

De recente GS-brieven bij de jaarstukken van de RUD en de het fonds 'nazorg gesloten stortplaatsen' bevat alle elementen uit het protocol; de provinciale doelen worden beschreven en er wordt in beeld gebracht wat de bijdrage van de verbonden partij hieraan is. Bij het fonds nazorg worden vervolgens voor PS van belang zijnde ontwikkelingen geschetst en wordt in dat licht ingegaan op de financiële risico's. De toelichting bij deze twee verbonden partijen kunnen als voorbeeld dienen voor andere toelichtingen op jaarstukken van een verbonden partij. Het fonds nazorg staat niet in bovenstaande lijst van belangrijkste verbonden partijen. De toelichting van GS is echter gegeven vanwege actuele ontwikkelingen en voorziet daarom in de behoefte van PS.

De toelichting bij de aanpassing van de eigendoms- en zeggenschapsverhoudingen bij de NOM bevatten alle elementen uit het protocol voor de herijkingsfase. Er wordt ingegaan op provinciale redenen en doelen voor de aandelenovername, het financiële kader en de risico's. Ook wordt, zoals hierboven beschreven, ingegaan op de gevolgen voor de sturingspositie van de provincie. Deze toelichting van GS zou als voorbeeld kunnen dienen voor toekomstige toelichtingen bij een herijkingsmoment van een verbonden partij.

Naast de toelichting door GS bij verbonden partijen, is tijdens het gesprek in april door alle aanwezigen beaamd, dat rechtstreeks contact meer tot de verbeelding spreekt dan alleen 'papierwerk'. Zo is het werkbezoek van een door DEO ondersteund initiatief en de presentatie door DEO tijdens dit werkbezoek als zeer leerzaam ervaren. De griffie organiseert, zoals afgesproken na de evaluatie van de verbonden partijen, twee werkbezoeken per jaar aan een verbonden partij.

3. Uitkomsten van het gesprek van 21 juni

Het gesprek van 21 juni zou kunnen leiden tot de volgende afspraken:

- het gezamenlijk benoemen van de belangrijkste verbonden partijen waarover PS met regelmaat over zullen worden geïnformeerd;
- hierbij wordt bovengenoemde uitleg van de werkafspraken gehanteerd, waarbij de genoemde voorbeelden (RUD, Fonds nazorg stortplaatsen, NOM) als richtinggevend worden beschouwd;
- bij de overige verbonden partijen wordt een dergelijke toelichting niet gegeven, tenzij zich ontwikkelingen voordoen rond deze verbonden partij.